

Príloha č. 2

Všeobecne záväzné podmienky pre vykonávanie lesníckych činností v podmienkach spoločnosti Mestské lesy Považská Bystrica, s.r.o.

Všeobecne záväzné podmienky predstavujú súbor predpokladov, povinností a požiadaviek kladených na dodávateľov prác, ktorých akceptovanie a dodržiavanie je prvoradou podmienkou pre získanie a vykonávanie konkrétnej zákazky na výkon prác v lesníckych činnostiach a pri zabezpečovaní prepravy dreva.

1 Oprávnenia a kvalifikačné predpoklady

- právnická alebo fyzická osoba (ďalej dodávateľ) je zapísaná v obchodnom alebo živnostenskom registri a je držiteľom príslušných oprávnení (odbornej spôsobilosti) na vykonávanie zmluvných činností
- dodávateľ je zamestnávateľom alebo disponuje dostatočným počtom kvalifikovaných osôb pre zvládnutie rozsahu prác zmluvných činností
- dodávateľ sa stará o odborný rast svoj a zamestnávateľských osôb
- dodávateľ počas trvania kontraktu informuje príslušnú LS o zmene zamestnancov (pri činnostiach vyžadujúcich odbornú spôsobilosť) alebo subdodávateľa

2 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

(zák. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov, Vyhláška č. 46/2010 Z.z. a ďalších predpisov platných pre pracoviská a priestory spoločnosti Mestské lesy Považská Bystrica, s.r.o.)

- všetky vykonávané práce musia byť vykonávané tak, aby boli stále minimálne 2 osoby prítomné na pracovisku
- dodávateľ zodpovedá za plnenie povinností v BOZP a používaní OOPP za všetkých svojich pracovníkov a subdodávateľov
- informácie a pokyny o nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri plnení predmetu zmluvy na pracovisku a v priestoroch spojených s jeho plnením vyskytujú sú obsiahnuté v Technologickom protokole.
- na základe objednávateľom poskytnutých informácií a pokynov si dodávateľ zabezpečí preventívne a ochranné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktoré sa vzťahujú na zamestnancov a nimi vykonávané práce podľa predmetu zmluvy.
- dodávateľ prác je povinný v prípade akéhokoľvek úrazu na jeho strane alebo nebezpečnej udalosti okamžite nahlásiť túto udalosť okrem príslušne konajúcich inštitúcií / inšpektorát práce, polícia, HaZZ, lekárska záchranná služba, .../ vedúcemu zamestnancovi lesnej správy, strediska, prípadne jeho zástupcovi. Zachovať miesto udalosti, riadiť sa pokynmi objednávateľa. Kontaktné telefónne čísla zamestnancov spoločnosti:

Meno a priezvisko	funkcia	číslo mobilu	číslo pevná linka
Ing. Juraj Slávik	vedúci LS	0903 547 943	042 435 22 59
Peter Stoklasa	konateľ	0903 506 942	042 432 46 30

- dodávateľ je povinný vykonať primerané opatrenia na zdolávanie požiaru, v prípade jeho nezdolania je povinný túto udalosť nahlásiť na telefónne číslo 150 alebo 112 a následne vedúcemu zamestnancovi lesnej správy prípadne jeho zástupcovi,
- dodávateľ je povinný v prípade záchranných prác a prípadnej evakuácie spolupracovať so zamestnancami spoločnosti Mestské lesy Považská Bystrica, s.r.o.
- dodávateľ je povinný na vlastné náklady zabezpečiť označenie komunikácií (cesty a značené turistické chodníky) prechádzajúcich pracoviskom značkami

- Zákaz vstupu nepovolaným osobám
- Pozor spúšťa sa drevo
- Pozor vykonáva sa ťažba dreva
- Pozor priestor ošetrový chemickými látkami a pod.

podľa druhu vykonávanej práce. Značka musí mať primeranú veľkosť (na ceste - najmenší rozmer 30 cm, na značenom turistickom chodníku – najmenší rozmer 20 cm), Na používanie výstražných značiek a signálov sa vzťahuje nariadenie vlády č. 387/2006 Z. z. o používaní značiek a signálov. Uvedené značky sú doporučené, používať vždy konkrétne značky!

- i) dodávateľ je povinný mať stanovené dorozumievacie signály (nariadenie vlády č. 387/2006 Z. z. o používaní značiek a signálov)

všeobecne platný signál – **STOJ!** (platný vo všetkých priestoroch objednávateľa)

STOP
Prerušenie
Koniec pohybu

Pravé rameno smeruje hore,
dlaň je obrátená dopredu

3 Požiarna ochrana

- a) školenie dodávateľa prác a jeho zamestnancov o požiarnej ochrane (§ 4, písm. e/ zák. 314/01 Z. z.) zabezpečuje objednávateľ technikom požiarnej ochrany o čom vyhotoví záznam.
- b) dodávateľ je povinný mať vybavené pracovné stroje, lesné kolesové traktory, harvestery, traktory, iné vozidlá a stroje, ktoré sa používajú pri plnení predmetu zmluvy vhodným prenosným hasiacim prístrojom o hmotnosti min 2 kg.
- c) narábať s otvoreným ohňom je možné len na miestach na to určených, toto neplatí pri spaľovaní zvyškov po ťažbe, kde platí osobitný postup
- d) postup pre spaľovanie zvyškov po ťažbe je určený osobitným dokumentom.

4 Výkon činnosti

- a) dodávateľ môže začať výkon činnosti až po zavedení na pracovisko a vystavení Technologického protokolu objednávateľom.
- b) Technologický protokol stanovuje špecifiká konkrétnych pracovísk
- c) termíny vykonávania jednotlivých prác stanovuje objednávateľ

4.1 Výrobné prostriedky

- a) dodávateľ je vlastníkom alebo vie preukázať dostatočnú vybavenosť výrobnými prostriedkami pre vykonanie zmluvného rozsahu prác v zmysle stanovených technológií
- b) dodávateľ udržiava techniku v dobrom prevádzkyschopnom stave, bez viditeľného úniku pohonných hmôt a mazadiel
- c) mechanizačné prostriedky sú vybavené lekárničkou a materiálom na asanáciu uniknutých ropných látok (preferovaný je vapex) a to prostriedky pre približovanie vrátane harvesterov min 5 l a prostriedky pre odvoz dreva min 10 l. Ostatné prostriedky pri množstve pohonných hmôt a mazacích náplní do 100 l = 5 l a pri množstve nad 100 l = 10 l absorbentu. Množstvo náplní sa rovná kapacite palivovej nádrže, mazacieho a hydraulického systému
- d) v JMP sa používajú ekologicky odbúrateľné mazadlá (Ekopil, rastlinný olej, Arborol a pod.)

4.2 Lesná práca s motorovou pilou

Lesnú prácu s motorovou pilou vykonávajú v spoločnosti výhradne fyzické podnikajúce osoby alebo zamestnanci právnickej osoby. Fyzická osoba, podľa predchádzajúcej vety, môže obsluhovať motorovú pílu len na základe platného preukazu na obsluhu motorovej píly pri ťažbe dreva alebo platného preukazu na obsluhu motorovej píly pri inej činnosti. Kópiu platného oprávnenia predloží podnikajúca fyzická alebo právnická osoba najneskôr v deň podpisu zmluvy. Pracovník spoločnosti pripravujúci zmluvu má právo v prípade potreby vyžiadať od fyzickej alebo právnickej podnikajúcej osoby k nahliadnutiu originál dokladu.

1. Prevádzka motorovej píly

- 1.1. Pred začiatkom práce sa vykoná kontrola motorovej píly z hľadiska opotrebenia rezacích častí a záberového kolieska a kontrola funkčnosti bezpečnostných prvkov, a to
 - a) automatického vypínania chodu reťaze pri voľnobežnom chode motora na motorovej píle so spaľovacím motorom,
 - b) bezpečnostnej brzdy reťaze,
 - c) tlmičov vibrujúcich častí,
 - d) zachytávača roztrhnutej reťaze,
 - e) poistky plynu a tlmiča výfuku na motorovej píle so spaľovacím motorom,
 - f) pohyblivého prívodu a ovládacích prvkov na motorovej píle s elektrickým motorom.
- 1.2. Motorovú pílu možno štartovať len v súlade s návodom na používanie.
- 1.3. Chod motora motorovej píly sa zastaví pri prekonávaní prekážok, pri prenášaní motorovej píly na vzdialenosť väčšiu ako 20 metrov alebo vždy, ak podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vyžadujú zastavenie chodu motora už pri menšej vzdialenosti.
- 1.4. Motorovú pílu možno prepravovať len s nasadeným ochranným puzdrom zakrývajúcim rezaciu časť alebo s demontovanou rezacou časťou.
- 1.5. Pri práci s motorovou pilou nemožno
 - a) pracovať z rebríka,
 - b) vystupovať na hromadu dreva alebo kmeň,
 - c) pridržiavať v ohrozenom priestore rukami alebo nohami prerezávané drevo,
 - d) pozdĺžne rozrezávať drevo,
 - e) rezať vo výške väčšej, ako je výška prs osoby vykonávajúcej lesnú prácu, ktorá obsluhuje motorovú pílu (ďalej len "pílič"),
 - f) manipulovať s napruženým kmeňom, ak pílič stojí v smere napruženia,
 - g) vstupovať pred hromadu dreva, ak nie je zabezpečená proti pohybu alebo ak sa rozvaľuje.
- 1.6. Motorovú pílu nemožno používať, ak
 - a) je nefunkčná niektorá jej časť uvedená v bode 1.1.,
 - b) je poškodená alebo opotrebovaná rezacia časť motorovej píly alebo záberového kolieska nad hodnotu určenú výrobcom,
 - c) je poškodené alebo opotrebované elektrické zariadenie motorovej píly s elektrickým motorom vrátane prívodu.

2. Kontrola technického stavu motorovej píly

- 2.1. Kontrola technického stavu motorovej píly sa vykonáva v rozsahu a v lehotách stanovených výrobcom.

2.2. Kontrola technického stavu elektrického zariadenia motorovej píly s elektrickým motorom sa vykonáva v predpísaných lehotách.

4.3 Ťažba dreva

- a) ťažiť len stromy vyznačené na ťažbu,
- b) dodržať smerovú stíňku (ak je požadovaná)
- c) zabezpečiť proti rozštípeniu kmene mimoriadnej kvality (označené dvomi bodkami vedľa seba v d1,3 a na päte stromu) už pri ich spilovaní pásovými spínačmi kmeňov. Stabilizovať čelá kmeňov mimoriadnej kvality a ostatných drevín citlivých na praskanie S alebo Z hákmi okamžite po spílení a zarovnaní čela, pred odopnutím pásového spínača
(Nedodržanie technológie výroby, vplyvom ktorej dôjde k znehodnoteniu kmeňov mimoriadnej kvality sa považuje za škodu spôsobenú organizáciou, ktorej výška sa rovná rozdielu v speňažení skutočne vyrobeného sortimentu a sortimentu potenciálne vyrobeného v prípade nepoškodenia kmeň)
- d) uvoľniť vzniknuté závesy, vyťažiť ďalšie stromy ohrozujúce zdravie a život aj bez ich vyznačenia najneskôr do konca pracovnej zmeny
- e) na stojace živé stromy nesmú byť bez zodpovedajúceho podloženia uväzované laná, kladky a podobne. Živý strom taktiež nesmie slúžiť ako kladka
- f) zabezpečiť kmene ponechaných stromov proti samovoľnému pohybu
- g) pri poškodení oplôtku vykonať provizórnu opravu najneskôr do konca pracovnej doby a ohlásiť ho objednávateľovi
- h) zmanipulovanú drevnú hmotu zmerať na odvoznom mieste (v zmysle Nariadenia vlády č. 86/2005 o klasifikácii surového dreva) a zistený údaj zaznamenať na čelo kmeňa resp. výrezu.

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri ťažbe dreva

1. Všeobecne

- 1.1. Ťažbu dreva možno vykonávať len v prítomnosti alebo v blízkosti ďalšej osoby vykonávajúcej lesnú prácu, ktorá je schopná poskytnúť prvú pomoc alebo zabezpečiť prvú pomoc vrátane privolania záchranej zdravotnej služby.
- 1.2. Ustanovenia tejto prílohy primerane platia aj pre ťažbu dreva ručným náradím.

2. Spilovanie stromu motorovou pílou

- 2.1. Pri spilovaní stromu je ohrozeným priestorom kruhová plocha s polomerom najmenej dvojnásobnej priemernej výšky stromov v poraste. V ohrozenom priestore sa nesmú zdržiavať iné osoby vykonávajúce lesné práce okrem píliča a jeho pomocníka; to neplatí pri výchove a vzdelávaní píliča.
- 2.2. Pred spilovaním stromu sa
 - a) posúdi jeho zdravotný stav, stav koruny, naklonenie, poveternostné podmienky a blízke okolie spilovaného stromu,
 - b) určí smer jeho pádu, upraví bezpečná ústupová cesta odstránením konárov, kríkov, prípadne snehu na vzdialenosť najmenej 4 m šikmo dozadu od určeného smeru pádu stromu najmenej pod uhlom 45° vzhľadom na predĺženú os smeru pádu spilovaného stromu,
 - c) upraví päta spilovaného stromu, odvetví spodná časť stromu od výšky pŕs píliča smerom dolu nabiehajúcou časťou reťaze motorovej píly a podľa potreby sa odrežú koreňové nábehy.

- 2.3. Smerový zárez sa robí do hĺbky 1/5 až 1/3 hrúbky kmeňa. Výška smerového zárezu sa rovná približne jeho hĺbke. Na veľmi strmých svahoch sa môže použiť spodný zárez, ktorý je zrkadlovým obrazom parametrov smerového zárezu vrátane vedenia hlavného rezu. Pri strome s hrúbkou do 15 cm vo výške 1, 3 m možno smerový zárez nahradit' jedným alebo viacerými vodorovnými rezní.
- 2.4. Hlavný rez sa vedie vodorovne v hornej polovici smerového zárezu vzhľadom na jeho spodnú rovinu.
- 2.5. Na dosiahnutie pádu stromu do určeného smeru sa ponechá nedorez so šírkou 1 cm až 4 cm. Pri smerovaní pádu stromu môže mať nedorez trojuholníkovitý alebo lichobežníkovitý tvar.
- 2.6. Po spílení stromu, hneď ako strom začne padať, ustúpi pílič a jeho pomocník do bezpečnej vzdialenosti po pripravenej ústupovej ceste podľa bodu 2.2. písm. b); ak strom začne padať do iného smeru ako určeného, ustúpi pílič a jeho pomocník do bezpečnej vzdialenosti po inej vhodnej ceste ako pripravenej.
- 2.7. Pretláčať kmeň stromu do určeného smeru pádu možno podľa potreby
 - a) drevorubačskou kombinovanou lopatkou pri strome s hrúbkou do 35 cm na pni,
 - b) ťažnými klinmi do rezu, najmä pri strome s hrúbkou nad 35 cm na pni,
 - c) pretlačnou tyčou,
 - d) sťahovákom zaveseného stromu alebo
 - e) ťažným lanom technického zariadenia na sústreďovanie dreva (ďalej len "sústreďovacie zariadenie").
- 2.8. Strom nemožno spilovať
 - a) v okruhu dvoch dĺžok od zaveseného alebo podrezaného stromu,
 - b) za silného vetra,
 - c) keď nie je možné bezpečne dodržať určený smer pádu stromu,
 - d) ak viditeľnosť klesne pod dvojnásobnú priemernú výšku stromov v poraste,
 - e) pri teplote vzduchu - 20o C a nižšej,
 - f) proti svahu, ak na svahu je nebezpečenstvo samovoľného pohybu dreva a kmeňov,
 - g) v prípadoch, ak nie je možné zaistiť bezpečnosť osôb, zvierat alebo majetku.

3. Spracovanie vývrátov, zlomov a polomov

- 3.1. Pred odpílením vývratu sa koreňový koláč zabezpečí proti nežiaducemu pohybu podoprením alebo pomocou viazacieho prostriedku sústreďovacieho zariadenia. Ak tento spôsob nemožno použiť, kmeň sa odpíli v bezpečnej vzdialenosti od koreňového koláča, najmenej vo vzdialenosti rovnajúcej sa priemeru koreňového koláča.
- 3.2. Vývrat sa môže odrezávať po častiach od tenšieho konca stromu, ak nemožno použiť iný spôsob. V prípade napruženia sa použije spínač kmeňa alebo kmeň sa upevní pomocou viazacieho prostriedku sústreďovacieho zariadenia. Časti kmeňa sa odrezávajú tak, aby žiadna osoba vykonávajúca lesnú prácu sa nenachádzala v smere jeho pruženia a možného pohybu alebo pohybu koreňového koláča.
- 3.3. Pri spracúvaní stromov s vychýleným ťažiskom, stromov zrastených, naštiepených, zaťažených, pri ktorých sa predpokladá napruženie, sa použije spínač kmeňa, približovacie lano alebo iné bezpečné zabezpečenie proti neočakávanému pohybu kmeňa.

4. Uvoľňovanie zaveseného stromu a podpíleného stromu

- 4.1. Zavesený strom a podpílený strom sa uvoľňuje
- a) sťahovaním viazacím prostriedkom sústreďovacieho zariadenia alebo konského poťahu,
 - b) sťahovákou zaveseného stromu,
 - c) otáčaním zaveseného stromu okolo jeho pozdĺžnej osi obraciakom,
 - d) odsúvaním prízemku zaveseného stromu štipákom, sapinou, drevorubačskou kombinovanou lopatkou alebo iným bezpečným spôsobom,
 - e) odrezávaním zaveseného stromu s hrúbkou do 15 cm vrátane vo výške 1, 3 m po častiach (špalkovaním).
- 4.2. Zavesený strom nemožno uvoľňovať
- a) podrezávaním stromu, o ktorý sa zavesený strom opiera,
 - b) odrezávaním zaveseného stromu s hrúbkou nad 15 cm vo výške 1, 3 m po častiach (špalkovaním),
 - c) spílením iného stromu na zavesený strom,
 - d) premiestňovaním stromu s hrúbkou nad 15 cm vo výške 1, 3 m na ramene,
 - e) použitím čelného rampovača, štítu a rampovacej vzpery traktora,
 - f) zaťažovaním zaveseného stromu váhou píliča alebo inej osoby vykonávajúcej lesnú prácu.
- 4.3. Zavesený a podpílený stojaci strom sa uvoľňuje bezodkladne. Zavesený a podpílený strom sa uvoľňuje prednostne sústreďovacím zariadením. Ak sa na pracovisku nenachádza sústreďovacie zariadenie, zavesený a podpílený strom sa uvoľní najneskôr v nasledujúci pracovný deň na začiatku pracovnej zmeny.

5. Ťažba dreva v osobitných prípadoch

- 5.1. Spilovať strom naklonený nad vodou možno len z brehu.
- 5.2. Vyvrátený strom, ktorého koruna leží vo vode, sa spiluje najmä za pomoci sústreďovacieho zariadenia alebo iného technického zariadenia, ktorým sa strom vytiahne na breh, na ktorom sa ďalej spracuje.
- 5.3. Vo výnimočných prípadoch sa vyvrátený strom, ktorého koruna leží vo vode, môže ťažiť z lode, a to po zaistení pňa alebo koreňového koláča a kmeňa ťaženého stromu proti nežiaducemu pohybu.
- 5.4. Pri ťažbe vyvráteného stromu z lode sú osoby vykonávajúce lesnú prácu zaistené lanom upevneným o loď a vybavené záchrannými plávacími vestami.
- 5.5. Bezpečne spilovať stromy v porastoch s výskytom nahnitých stromov, ktoré nie je možné klinovať, nadrozmerné stromy, stromy v blízkosti elektrických rozvodov, železničnej trate a komunikácie a pri ťažbe polomov a vývrátov možno prednostne za pomoci sústreďovacích zariadení.
- 5.6. Pri ťažbe dreva v blízkosti turistických chodníkov, pozemných komunikácií, železničných tratí a verejných priestranstiev, na ktoré nie je vylúčený prístup cudzích osôb, sa priestor prednostne ohradí alebo sa označí výstražnými značkami so zákazom vstupu do ohrozeného priestoru. Pozemné komunikácie sa označia dopravnými značkami a pri cestách I. triedy sa počas ťažby bezpečnosť osôb zaistí aj hliadkou oblečenou vo výstražnom odevu alebo veste.

5.7. Ťažba dreva v osobitných prípadoch sa vykonáva pod stálym odborným dozorom.

6. Odvetvovanie a odkôrňovanie stromov a skracovanie dreva

- 6.1. Odvetvovať a odkôrňovať jeden strom môže len jedna osoba vykonávajúca lesnú prácu. Ak na jednom pracovisku pri odvetvovaní a odkôrňovaní stromov pracuje viac osôb vykonávajúcich lesné práce, vzdialenosť medzi nimi je najmenej 5 m.
- 6.2. Na svahu, na ktorom hrozí nebezpečenstvo samovoľného pohybu kmeňa, sa odvetvuje, odkôrňuje a skracuje z hornej strany kmeňa. Na svahu možno pracovať vedľa seba po vrstevnici vo vzdialenosti najmenej 5 m. V ohrozenom priestore, v ktorom je možný samovoľný pohyb kmeňov, sa nemôžu zdržiavať žiadne osoby vykonávajúce lesné práce.
- 6.3. Napružené kmene sa skracujú narezaním najskôr na strane tlaku a dorezaním na strane ťahu. Pri skracovaní napružených kmeňov pílič zaujme polohu vždy mimo smeru pruženia.

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri sústreďovaní dreva

1. Všeobecne

- 1.1. Pri sústreďovaní dreva technologický protokol obsahuje aj grafickú časť.
- 1.2. Pri sústreďovaní dreva sa uplatňujú podrobnosti k všeobecným zásadám prevencie podľa § 2 s dôrazom na určenie jednotných slovných, akustických, svetelných a ručných signálov pre pracovné úkony podľa osobitného predpisu⁵⁾ a iných dohodnutých signálov najmä "ťahat'", "navíjať'", "stát'", "držať'", "povolit'".
- 1.3. Každý nezreteľný signál znamená "stop".
- 1.4. Osoba vykonávajúca lesnú prácu, určená na zapínanie a odopínanie sústreďovacieho zariadenia, používa dohovorené signály na dorozumievanie sa s osobou, ktorá riadi sústreďovacie zariadenie, vrátane signálu pre zachytenie dreva o prekážku.
- 1.5. Na pracovisku, na ktorom sa súčasne sústreďuje drevo a spiluje strom, môžu sústreďovacie zariadenia pracovať od miesta spilovania stromu len vo vzdialenosti väčšej, ako je dvojnásobná priemerná výška stromov v poraste.
- 1.6. Na svahu s nebezpečenstvom samovoľného pohybu dreva nemožno sústreďovať drevo tak, aby bola ohrozená činnosť iných osôb vykonávajúcich lesné práce a technických zariadení.
- 1.7. Na sústreďované drevo sa počas jeho pohybu zakazuje stúpať, prekračovať ho a inak s ním manipulovať.
- 1.8. Pri voľnom uskladnení dreva je sklon hromady najviac 30° po oboch jej stranách. Prvý kmeň hromady sa zabezpečí, aby nedošlo k samovoľnému pohybu dreva.
- 1.9. Primrznuté drevo možno sústreďovať až po jeho uvoľnení. Na uvoľňovanie dreva nemožno použiť sústreďovacie zariadenie okrem traktora so spustenou radlicou alebo štítom.

- 1.10. Drevo sa nemôže sústreďovať za búrky, silného vetra, teploty vzduchu - 20°C a nižšej a pri znížení viditeľnosti pod dvojnásobok priemernej výšky stromov v poraste.

2. Sústreďovanie dreva konským poťahom

- 2.1. Obsluha konského poťahu (ďalej len "kočiš") pri sústreďovaní dreva ovláda konský poťah (ďalej len "poťah") z bezpečného miesta. Na svahu kočiš chodí vždy z hornej strany nákladu. V zatáčkach kočiš vedie kone na opratách zo strany, na ktorej nie je ohrozený nákladom. Omotávanie oprát okolo ruky alebo tela nie je dovolené.
- 2.2. Pri sústreďovaní dreva poťahom sa viazací prostriedok pred pripnutím k drevu odopne od poťahu. Viazací prostriedok sa odopína od dreva až po odpojení poťahu.
- 2.3. Na zamrznutom povrchu pôdy možno pracovať len s koňmi podkutými naostro.
- 2.4. Kočiš je pri práci vybavený vhodným repelentným prípravkom, dezinfekčnými a obväzovými prostriedkami na ošetrovanie koňa.

3. Sústreďovanie dreva traktorom

- 3.1. Pri sústreďovaní dreva traktorom sa veľkosť nákladu stanovuje v technologickom protokole vo vzťahu k technickým parametrom traktora, svahovitosti terénu a stavu pracoviska. Technologický protokol v grafickej časti obsahuje aj grafické vyznačenie určených dráh pre jazdu s nákladom a jazdu bez nákladu.
- 3.2. Počas sústreďovania dreva traktorom sa na pripútanie vodiča traktora použije bezpečnostný pás. V kabíne vodiča nemožno pri sústreďovaní dreva prevážať iné osoby vykonávajúce lesné práce. Pri jazde po odvozných cestách alebo zväžniciach možno iné osoby vykonávajúce lesné práce prepravovať len na sedačkách, ktorými je výrobcom vybavená kabína vodiča. Preprava osôb vykonávajúcich lesné práce na náklade nie je dovolená.
- 3.3. Drevo sa nemôže sústreďovať traktorom na svahu, ak traktor nie je bezpečne ovládateľný alebo ak v práci nemožno pokračovať bezpečným spôsobom.
- 3.4. Počas navaľovania dreva na hromadu alebo pri zarovnávaní jej čela traktorom nie je dovolená ručná výpomoc ani výpomoc ručným náradím. Osoby vykonávajúce lesné práce sa môžu zdržiavať len v bezpečnej vzdialenosti od navaľovaného dreva alebo zarovnávaného dreva.
- 3.5. Počas priťahovania nákladu sa osoby vykonávajúce lesné práce nemôžu zdržiavať v ohrozenom priestore zberného lana s upnutým drevom.
- 3.6. Na svahu, na ktorom môže dôjsť k samovoľnému pohybu dreva, sa drevo sústreďuje pomocou smerovej kladky alebo iným bezpečným postupom určeným v technologickom protokole. Pri sústreďovaní dreva smerovou kladkou sa traktor zabezpečí proti nežiaducemu pohybu vrátane pohybu do strán.
- 3.7. Pri práci s navijakom riadeným bezdrôtovým komunikačným prostriedkom možno s traktorom pracovať len vo vymedzenom priestore a v súlade s podmienkami určenými v návode na používanie a v technologickom protokole.

4. Spúšťanie dreva

- 4.1. Pri spúšťaní dreva je ohrozeným priestorom celé pracovisko a priestor, kde sa drevo zastavuje. Ohrozený priestor sa označuje výstražnými značkami umiestnenými na viditeľných miestach. Spúšťanie dreva v blízkosti pozemných komunikácií sa vykonáva pod stálym dozorom.
- 4.2. Pri spúšťaní dreva sa používajú dohovorené signály, najmä pre začiatok spúšťania, jeho prerušenie a ukončenie spúšťania.
- 4.3. Práca pri spúšťaní dreva sa organizuje tak, aby nad osobami vykonávajúcimi lesné práce, ktoré spúšťajú drevo, nepracovali ďalšie osoby vykonávajúce lesné práce a pod nimi sa nenachádzali iné osoby vykonávajúce lesné práce. Pri spúšťaní dreva sa najmenšia horizontálna vzdialenosť po vrstevnici medzi osobami alebo pracovnými skupinami určí v technologickom protokole.
- 4.4. Pri spúšťaní prekrížených a nakopených kmeňov sa najskôr spúšťajú najvrchnejšie kmene; prekrížené a nakopené kmene nie je možné podtrhávať. Ak sa kmene nespúšťajú hneď po ich opracovaní, so spúšťaním sa začína zdola.
- 4.5. Za pohybu nemožno na spúšťané drevo stúpať alebo ho prekračovať.

5. Lanové dopravné zariadenia

- 5.1. Okrem lanového dopravného zariadenia s obežným lanom nie je dovolené pri navíjaní a odvíjaní lán zdržiavať sa medzi lanami, pod lanami, pod zaveseným nákladom a upravovať pohybujúci sa náklad. Pri uvoľňovaní nákladu na svahu sa táto činnosť môže vykonávať len z hornej strany nákladu.
- 5.2. Počas chodu lanového dopravného zariadenia možno spilovať stromy len vo vzdialenosti väčšej, ako je dvojnásobná priemerná výška stromov v poraste od lanového dopravného zariadenia.
- 5.3. Lanové dopravné zariadenie možno uviesť do chodu len na pokyn osoby vykonávajúcej lesnú prácu, ktorá náklad zapína alebo odopína.
- 5.4. Trasa lanového dopravného zariadenia sa v miestach križovania lesných ciest a turistických chodníkov viditeľne označí výstražnými značkami.
- 5.5. Za pohybu nemožno na prepravované drevo stúpať alebo ho prekračovať. Lanovým dopravným zariadením nemožno prepravovať osoby vykonávajúce lesné práce.
- 5.6. Montáž, demontáž, prevádzka a údržba lanového dopravného zariadenia sa vykonáva podľa návodu výrobcu.

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri manipulácii s drevom a pri uskladňovaní dreva

1. Všeobecne

- 1.1. Akákoľvek ručná manipulácia s drevom za jeho pohybu nie je dovolená.

2. Manipulácia s drevom a uskladňovanie dreva

- 2.1. Voľne uskladňovať drevo možno vtedy, ak prirodzený sklon hromady dreva je po oboch jej stranách najviac 30° a hromada dreva je zabezpečená proti samovoľnému rozvaleniu.
- 2.2. Ručne ukladať rovnané drevo s dĺžkou najviac 2 m možno maximálne do výšky 1,5 m.
- 2.3. Hromadu dreva možno ručne rozvalovať len od čiel kmeňov pomocou vhodného ručného náradia.
- 2.4. Pri manipulácii s drevom nemožno vstupovať na hromadu dreva a pred hromadu dreva, ak nie je zabezpečená proti pohybu alebo ak sa rozvaľuje.

4.4 Pestovanie a ochrana lesa

4.4.1 zalesňovanie

- a) pri manipulácii so sadbovým materiálom nesmie dôjsť k obnaženiu koreňového systému aby nedošlo k jeho zaschnutiu
- b) koreňový systém sadbového materiálu udržiavať vo vlhkom stave
- c) obalovaný sadbový materiál sa môže premiestňovať len v prepravkách resp. pevných nádobách
- d) pri zalesňovaní obalovanými sadenicami je potrebné postupovať podľa pokynov OLH, včítane nakladania s obalmi.

4.4.2 ochrana proti burine

- a) vyžínaním sa odstraňujú trávny, byliny a nežiadúce dreviny do hrúbky 1 cm; výšky strniska maximálne do 1/3 výšky sadenice; vyžatá burina sa ukladá okolo sadeníc alebo medzi ne (nesmie zakrývať sadenicu)
- b) herbicídmi nesmú byť zasiahnuté cieľové dreviny

4.4.3 ochrana proti zveri

- a) repelentom sa ošetruje terminálny výhonok
- b) pri oplocovaní z použitého materiálu je súčasťou dodávky aj oprava poškodených častí použitého materiálu
- c) pred uzavretím oplôtku musí byť z neho vyhnaná všetka vniknutá zver ktorá môže spôsobiť škody na ochraňovanej kultúre

4.4.4 prerezávky a plecie výseky

- a) odstránené jedince musia byť stiahnuté na zem
- b) umiestnenie a parametre linky vyznačí /určí/ v terénne objednávateľ
- c) hmota z liniek musí byť vtiahnutá do porastu alebo uložená na okraj linky (upresnené v Technologickom protokole)

4.4.5 čistenie plôch po ťažbe

- a) ťažbové zbytky musia byť uhádzané do hromád s priemerom maximálne 2 m alebo do pásov s maximálnou šírkou 1,5 m (ak nie je stanovené technologickým protokolom inak),
- b) pásy uhádzaných ťažbových zbytkov musia byť maximálne po 40 metroch prerušené medzerou o dĺžke minimálne 5 m
- c) objednávateľom určená hmota ponechaná k prirodzenému rozkladu (celé kmene) sa neuhadzuje.

4.5 Odvoz dreva

- a) prispôbiť veľkosť nákladu a rýchlosť pohybu odvozných prostriedkov technickému stavu povrchu odvoznej cesty a mechanizačného prostriedku
- b) nepreťažovať odvozné súpravy, na odvozných súpravách (dopravných prostriedkoch) prevážať len také množstvo vhodne rozloženého dreva, ktorým sa neprekročí celková hmotnosť uvedená v technických preukazoch a zároveň sa neprekročí celková dovolená hmotnosť podľa vyhlášky 725/2004 Z.z. o podmienkach premávky vozidiel na pozemných komunikáciách.

Maximálne množstvo naloženého dreva							
Užitočná hmotnosť vozidla v kg		Drevná hmota v m ³					
		Ihličnaté		Listnaté			
		čerstvé	preschnuté	mäkké		Tvrdé	
čerstvé	preschnuté			čerstvé	preschnuté		
do	8000	9,00	11,50	9,00	11,50	7,50	8,50
do	9000	10,00	13,00	10,00	12,50	8,50	10,00
do	10000	11,50	14,50	11,00	14,00	9,50	11,00
do	11000	12,50	16,00	12,50	15,50	10,50	12,00
do	12000	13,50	17,50	13,50	17,00	11,50	13,00
do	13000	15,00	19,00	14,50	18,50	12,50	14,50
do	14000	16,00	20,50	15,50	20,00	13,00	15,50
do	15000	17,00	22,00	17,00	21,50	14,00	16,50
do	16000	18,50	23,50	18,00	23,00	15,00	17,50
do	17000	19,50	25,00	19,00	24,00	16,00	19,00
do	18000	20,50	26,50	20,00	25,50	17,00	20,00
do	19000	22,00	28,00	21,50	24,00	18,00	21,00
do	20000	23,00	29,50	22,50	28,50	19,00	22,00
do	21000	24,00	31,00	23,50	30,00	20,00	23,50
do	22000	25,50	32,50	25,00	31,50	21,00	24,50
do	23000	26,50	34,00	26,00	33,00	22,00	25,50
do	24000	27,50	35,50	27,00	34,50	23,00	26,50
do	25000	29,00	37,00	28,00	35,50	24,00	28,00
do	26000	30,00	38,50	29,50	37,00	25,00	29,00
do	27000	31,00	40,00	30,50	38,50	25,50	30,00
do	28000	32,50	41,50	31,50	40,00	26,50	31,00
do	29000	33,50	43,00	32,50	41,50	27,50	32,50
do	30000	34,50	44,50	34,00	43,00	28,50	33,50

- c) maximálna dovolená rýchlosť odvozných prostriedkov na lesných cestách

trieda lesnej cesty	popis lesnej cesty	maximálna dovolená rýchlosť
I.	lesná cesta s povrchovou úpravou vozovky, so šírkou koruny cesty minimálne 4 m, celoročne využiteľné	40 km/h
II.	lesná cesta so spevneným povrchom so šírkou koruny cesty minimálne 4 m, celoročne alebo sezónne využiteľné	30 km/h
III.	lesná cesta spravidla bez spevnenia povrchu slúžiaca predovšetkým na približovanie dreva sezónne využiteľná aj na odvoz dreva	20 km/h

Uvedené maximálne dovolené rýchlosti môžu byť zmenené dopravnými značkami na lesných cestách

Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri odvoze dreva a nakladaní a vykladaní dreva

1. Odvoz dreva

- 1.1. Drevo kratšie ako 1, 5 m sa pri odvoze odvozným prostriedkom zaisti ochrannou sieťou.
- 1.2. Odvozný prostriedok určený na nakladanie a vykladanie dreva musí byť vybavený, ak ide o
 - a) rovnané drevo, čelami alebo klanicami schváleného typu vrátane ich nadstavcov, rebríkom alebo pevne zabudovanými stúpadlami na bezpečný výstup a zostup z plošiny odvozného prostriedku, upínacím zariadením, ochrannou sieťou a dostatočným počtom podkladacích klinov na zabezpečenie odvozného prostriedku proti samovoľnému pohybu,
 - b) dlhé drevo, klanicovými oplenkami schváleného typu vrátane ich nadstavcov, upínacím zariadením nákladu v predpísanom vyhotovení pre príslušný typ odvozného prostriedku, rebríkom alebo pevne zabudovanými stúpadlami na bezpečný výstup a zostup z plošiny odvozného prostriedku a dostatočným počtom podkladacích klinov na jeho zabezpečenie proti samovoľnému pohybu.
- 1.3. Odvozný prostriedok určený na mechanizované nakladanie a vykladanie dreva je podľa potreby vybavený aj technickým zariadením na nakladanie a vykladanie dreva.

2. Nakladanie a vykladanie dreva

- 2.1. Nakladať a vykladať drevo nemožno v ochrannom pásme elektrického vedenia.
- 2.2. Pred začatím prác sa vykoná kontrola stavu klaníc, oplienok, upínacieho zariadenia a technického zariadenia určeného na mechanizované nakladanie a vykladanie dreva, ak je súčasťou odvozného prostriedku.
- 2.3. Rovnané drevo sa ukladá len do výšky klaníc odvozného prostriedku.
- 2.4. Pri nakladaní a vykladaní rovnaného dreva nemožno
 - a) hádzať drevo na vozidlo alebo na zem, ak iná osoba vykonávajúca lesnú prácu toto drevo ukladá,
 - b) hádzať drevo do rúk inej osoby vykonávajúcej lesnú prácu,
 - c) stáť alebo sa pohybovať po nezabezpečenej hromade dreva alebo nezabezpečenom náklade dreva,
 - d) pohybovať sa pri mechanizovanom nakladaní alebo vykladaní dreva v ohrozenom priestore vymedzenom pohybujúcim sa bremenom.
- 2.5. Pri nakladaní a vykladaní dlhého dreva nemožno
 - a) nakladať kmene pri klaniciach alebo ich nadstavcoch tak, aby ich výšku presahovali o viac ako polovicu priemeru kmeňa; stred nákladu nemôže presahovať výšku klaníc alebo ich nadstavce o viac ako 35 cm,
 - b) vstupovať na nezabezpečený náklad,
 - c) pohybovať sa po odistení klaníc medzi odvozným prostriedkom a skládkou dreva, ak náklad na odvoznom prostriedku alebo skládka dreva nie je zabezpečená proti samovoľnému pohybu,
 - d) zdržiavať sa v ohrozenom priestore,
 - e) ručne uvoľňovať zaseknuté upínacie zariadenie,

- f) používať na nakladanie a vykladanie dreva jedno lano,
- g) zdržiavať sa v dosahu nakladaného dreva a na opačnej strane odvozného prostriedku pri nakladaní dreva, ktoré sa vykonáva pomocou sústavy lanových navijakov,
- h) pohybovať sa v ohrozenom priestore vymedzenom pohybujúcim sa bremenom pri mechanizovanom nakladaní alebo vykladaní dreva.

- 2.6. Kmene sa na odvozný prostriedok navaľujú alebo ťahajú navijakom rovnomerne.
- 2.7. Kmene sa na odvozný prostriedok ukladajú tak, aby čelá kmeňov presahovali os predného a zadného oplena najmenej o 50 cm.
- 2.8. Práca pri nakladaní a vykladaní dreva sa preruší ihneď po zistení poruchy, ktorá má za následok zlyhanie niektorej z funkcií technického zariadenia na nakladanie a vykladanie dreva.
- 2.9. Drevo z odvozného prostriedku nemožno vykladať ručne, ak sa klanice po odistení nesklopia alebo ak prevažná časť dreva zostane na odvoznom prostriedku; na vykladanie dreva sa použije čelný nakladač, navijak, žeriav alebo hydraulická ruka.
- 2.10. Pri nakladaní a vykladaní dreva navijakom nemožno
 - a) zdržiavať sa v ohrozenom priestore, ktorým je vnútorný uhol lana a pozdĺžna os lana, a v priestore pred hromadou dreva pri rozvaľovaní a navaľovaní kmeňov alebo výrezov,
 - b) manipulovať s lanom, ktoré sa pohybuje,
 - c) manipulovať s premiestňovaným drevom, ak sa pohybuje.

4.6 Udržanie priaznivého stavu lesa a infraštruktúry

- a) minimalizovať poškodenie stojacich stromov, prirodzeného zmladenia, nárastov a kultúr v porastoch používaním primeraných technologických postupov a technických pomôcok pre úpravu pohybu dreva (smerové kladky a pod.)
- b) Ošetriť na svoje náklady poranenia stromov vzniknuté odretím kôry schválenými fungicídny prípravkami najneskôr do 5 hodín po vzniku poranenia. Fungicídne prípravky zabezpečí pre dodávateľa spoločnosť Mestské lesy Považská Bystrica, s.r.o. vo vlastnej rézii (na svoje náklady).
Hodnoty prípustnosti poškodenia stromov:
 - cieľové stromy (označené) – nepripúšťa sa
 - zostávajúce stromy v poraste (medzi dopravnými dráhami) – do 10 % z počtu
 - hraničné stromy dopravných dráh – do 20 % z počtu
 Hodnoty prípustnosti poškodenia prirodzeného zmladenia:
 - na vopred určených trasách približovania sa pripúšťa 100%
 - na ostatnej ploche - určené v „Technologickom protokole“
- c) prerušiť prácu počas dažďa a po daždi na dobu v závislosti od únosnosti podlažia a vybavenia približovacieho prostriedku vhodnými (floatačnými) pneumatikami
- d) pokryť dopravné trasy približovania dreva v bahnitých alebo lanokových terénoch dostatočnou výškou pevného, miestne prístupného materiálu (konáre, nehrubie, ležanina, kamene) pre zabránenie vzniku erózie alebo kritickej hĺbke koľají (viac ako 30 cm)
- e) pri vzniku koľají hlbokých 30 cm zahrnúť ich miestnym materiálom (vytlačená zemina, konáre a pod.) V práci je možné pokračovať až po ich zahrnutí.
- f) Vykonať poťažbovú úpravu pracovísk a to najmä:
 - denne, po skončení pracovnej smeny vyčistiť odvozné cesty, približovacie cesty (vrátane ich odvodňovacích priekop), značené turistické trasy a chodníky od ťažbových zbytkov
 - denne vyčistiť vodné toky a brehy (do vzdialenosti 5 m na obidve strany) od ťažbových zbytkov

- denne vyčistiť všetky odrážky na trase približovania a odvieť zrážkové vody
 - denne vyčistiť priekopy zanesené zeminou nahrnutou približovaním
 - stabilizovať narušené brehy vodných tokov (prinavrátenie do pôvodného stavu)
 - vyplniť erózne ryhy v dopravných trasách približovacích prostriedkov hlbšie ako 15 cm vytlačenou zeminou alebo ťažbovými zvyškami
 - zbytky po manipulácii na odvoznom mieste sústrediť na jednu hromadu
- g) Predpokladá sa, že lesná dopravná sieť je v dobrom stave zodpovedajúcom bežnému opotrebeniu. Ak dodávateľ zistí pred začatím prác, že niektorá z ciest alebo jej časť je v zhoršenom stave, vyzve spoločnosť Mestské lesy Považská Bystrica, s.r.o. k spísaniu zápisu o stave lesnej cesty.
- h) použitie protišmykových reťazí je zakázané na lesných cestách s povrchovou úpravou vozovky, pokiaľ nie sú pokryté ľadom alebo súvislou ujazdenou vrstvou snehu o hrúbke minimálne 5 cm

4.7 Manipulácia s ropnými produktmi

- a) Pri manipulácii s ropnými produktmi vykonávať primerané opatrenia za zamedzenie úniku týchto látok do prostredia. Pri úniku ropných látok okamžite vykonať asanačné opatrenia a udalosť ohlásiť objednávateľovi.
- b) Odstavovať (parkovať) stroje len na miestach na to určených, ktoré nie sú v blízkosti vodných zdrojov. Motorovú časť a nádrže na pohonné hmoty zabezpečiť (podložiť) záchytnými nádobami (vaňami),
- c) Skladovať a tankovať pohonné hmoty a mazivá do mechanizmov len na miestach na to určených za použitia primeraných technických pomôcok (záchytné vane), vo vzdialenosti minimálne 25 m od brehovej čiary vodného toku, nádrže, studničky alebo prameňa
- d) Tankovať pohonné hmoty a mazivá do JMP vo vzdialenosti minimálne 25 m od brehovej čiary vodného toku, nádrže, studničky alebo prameňa
- e) Neutralizovať uniknuté nebezpečné látky (ropné látky) absorpčnými hmotami k tomu určenými (Vapex, Perlit)

4.8 Aplikácia chemických látok

- a) manipulovať s chemickým prípravkom v súlade s kartou bezpečnostných údajov poskytnutou lesnou správou
- b) dodávateľ musí mať schválený prevádzkový poriadok pre aplikáciu chemických látok regionálnym úradom verejného zdravotníctva
- c) obaly od použitých chemických látok sa odovzdávajú na príslušnej LS

4.9 Odpady

- a) Odstrániť z pracovísk všetok odpad vzniknutý pri vykonávaní činnosti

5 Doplnujúce informácie

Dôležité telefónne čísla

Hasiči	150
lekárska záchranná služba	155
polícia	158
integrovateľný záchranný systém	112
vedúci LS Ing. Juraj Slávik	0903-547 943
konateľ spoločnosti – p. Stoklasa	0903-506 942
.....
.....
.....

6 Závěrečné ustanovenia

- a) Požiadavky a podmienky uvedené v týchto všeobecne záväzných podmienkach môžu byť spresnené alebo upravené Technologickým protokolom
- b) Všeobecne záväzné podmienky pre vykonávanie lesníckych činností sú neoddeliteľnou prílohou zmluvy o dodaní služby v lesníckych činnostiach.

Svojim podpisom potvrdzujem, že som sa oboznámil so všeobecne záväznými podmienkami pre vykonávanie lesníckych činností v podmienkach spoločnosti Mestské lesy Považská Bystrica, s.r.o., porozumel som všetkým informáciám a pokynom a budem ich dodržiavanie vyžadovať pri plnení predmetu zmluvy.

.....
Za objednávateľa
Peter Stoklasa
konateľ spoločnosti

.....
Za dodávateľa